

(لمس مفاهیم، جلوه سنتها در معماری مدرن)

- کاربرد تزئینات سنتی در شهرسازی امروزی، نمونه موردی رسمی بندی -

الهام رمضانی^{۱*}، فرید فروزانفر^۲

۱- الهام رمضانی، دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه علوم و تحقیقات واحد بیرجند، www.ramezani_el124@yahoo.com

۲- فرید فروزانفر، دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه تهران مرکز، www.fforoozanfar@yahoo.com

چکیده

با گذر از معابر شهرهای امروزیمان، به وضوح میتوان حس برآشفستگی را در بتن معماری شهری دید. با گذشت سالیان سال، هنوز هم کیلومترها راه را می پیماییم تا در معابر و کوچه های قدیم اصفهان و یزد و شیراز، قدم برداریم. دست یافتن به حس آرامش دیداری را تنها با گذر از این معابر و سایر شهرهای سنتی مان میتوانیم بیابیم. پس در این میان سهم مد و تکنولوژی کجاست؟؟ مگر نه اینست که تکنولوژی خواسته ما و مد، تعریف زیبایی روز است؟ پس چرا امروزه در شهرها، به ندرت می توان در سیما و منظر شهری به ارتباطات بصری موثر دست یافت؟ و چرا ساختمانهای به دور از تکنولوژی و مد امروزی، هنوز هم زیبا و منحصر بفردند؟؟ چرا شهرهای امروزی با ما بیگانه اند و آرامش را می توانیم در رجعت به گذشته بیابیم؟؟ معماری اسلامی از جمله غنی ترین اصول معماری را داراست که در صدر فنون آن، ایجاد حس آرامش و برقراری ارتباط با مخاطب و روایی در بتن بافتهای شهریست. قطعا برای تعریف یک معماری، عناصر متعددی در کنار هم باید ارائه دهنده آن مفهوم باشند. عناصری من جمله هماهنگی با اقلیم، حل شدن در بافتهای زیبایی و تزئینات، حجم و ظاهر بیرونی و هماهنگی با مجاورتها و در این پژوهش تلاش می شود جایگاه تزئینات در معماری گذشته و امروزی، مورد بررسی قرار گرفته و راهکارهایی برای ایجاد یک ارتباط موثر بین فلسفه زیبایی شناسی دیروز و امروز برقرار گردد.

واژه های کلیدی: تزئینات اسلامی، رسمی بندی، گره چینی، کاربندی

۱- مقدمه

حس انسان به زیبایی، از جمله احساسات غریزی اوست. بشر همیشه به دنبال زیبایی بوده و هست. دوست دارد زیبا ببیند، زیبا بشنود، زیبا خلق کند و خود نیز، زیبا و جلوه ای از زیبایی آفریدگار باشد. بدست آوردن حس آرامش در کنار زیبایی ها، او را در این مسیر هدایت می کند. زیبایی شناسی قابلیت است برای درک بهتر ادراکات پدیده های سخت (مانند تندیس) و نرم (مانند موسیقی) و باعث تغییر در روحیه و نگرش فرد می گردد. زیبا سازی پیرامون و محل زندگی نیز از گذشته های دور، دغدغه انسانها بوده و روز به روز با دست یابی به فنون ساخت و ساز، ظرفیتهای زیباسازی را نیز به دست می آورده است. در مقیاس معماری، ساخت تزئینات را از خانه شروع کرده و در فضاهای شهری نیز آن را پیاده می نموده است. خانه های زیبا در کنار هم معابر و شهرهای زیبا را می ساختند و اینگونه آرامش را به نگاه همدیگر هدیه می دادند. موضوع اینست که در گذشته تزئینات، از یک اصول کلی پیروی می نمودند، تا جایی که برای تخمین زدن قدمت یک اثر، می توان به موارد مشابه رجوع نموده و بر اساس شباهتها، دوره ساخت را نیز حدس زد، اما در دنیا امروزی و با پیدایش مد، دیگر به اصول اولیه نمی توان استناد نمود